

1939 / 2

საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

ქუმბრედი

1939

ოქტომბრული

№ 6
035060
1939 წ.

გამომცემლობა „კომუნისტი“
რედაქ. მისამართი: თბილისი, გრიბოედოვის ქ. № 34
ტელ. № 3-02-61

საბ. ა. ლ. კ. კ. ცეკას და საბ. ბანსახკომის ერთობიური ორგანო

შინაარსი

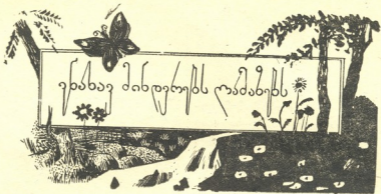
1. გიორგი კაპახიძე, — ენახე მინდვრებს ლამაზებს (ლექსი)	33.
2. ზალვა დადიანი, — ქისა (მოთხრობა)	1
3. კონსტანტინე ლოკთქიფანიძე, — პირფერი მელა (ლექსი)	2
4. ლავრენტი ზიზინაძე, — ნელის სურათი (მოთხრობა)	4
5. ანო მნელი, — პატარა ვარ (ლექსი)	6
6. ანა ხახუტაშვილი (ცქვიტი), — გმირი ტარიელი (მოთხრობა)	8
7. გიგინეა ჯაბუხაძე, — დავა (პოემა)	9
8. ვახტანგ კეტიხიძე, — ობლია (მოთხრობა)	10
9. ლ. ჩაღუნელი, — პატარა ლენინელები (წერილი)	12
10. სანდრო შანიძე, — მობურთალი (ლექსი)	14
11. იანკა კუპალა, — მზეს (ლექსი, თარგმნა ი. ა. ს. მ. ა. ნ. მ. ა.)	15
12. რ. ხანაშელი, — მსუნაგი მელა (ზღაპარი)	16
13. დ. ბარსი, — ჩვენი თვითმფრინავები (ლექსი, თარგმნა ე. ა. ს. ი.)	16

გარეკანის მე-4 გვ.

ფურცლის გაფორმება და გარეკანის მხატვრობა ეკუთვნის მხატვარ ი. კოჭიაშვილს

პასუხისმგებელი რედაქტორი: ლ. ზიზინაძე პასუხისმგებელი მდივანი: თ. შანუიაშვილი

გადაცემა წარმოებას 20/V 39 წ. ქალაქის ზომა 60×92
ხელმოწერილია დასაბეჭდად 13/VI ფორმათა რაოდენობა 20-გვ. 9¹/₂×14

3545

როგორც დილა ნათელი
მინდორად განავარდების,
კვლავ გვეწვია ზაფხული
ხილით, მზით და ვარდებით.

ბოლოები მარაოდ
კვლავ გაშალეს მტრედებმა...
ლამე როგორ დაკინდა,
როგორ აღრე თენდება!

მცხუნვარეა მზის შუქი,
მზის თვალების კაშკაში;
ქათქათებენ დღეები,
შკვე დაცხა ქალაქში.

მომენტრა სოფელი,
ბაბუს ცაცხვთან თამაში,
ნადირობა პეპლებზე,
ტყის ფოთლების განგაში.

იქ ჩანჩქერი ანკარა
ქვებზე ტყდება ბროლებად,
იქ ლალია ზაფხული,
მერცხლის გამოქროლება.

წელსაც იქ ვინავარდებ,
ენახვე მინდორებს ლამაზებს,
ენახვე წყაროს და პეშვით
ცოვ წყალს შემომთავაზებს.

თქვენ კოჯორი მოგალხნეთ,
სხვებს ცემი და წაღვერი...
ყველა კარგად ვიქნებით,
ყველა კარგის მნახველი.

ყველგან მშვენიერია
მზე სინათლის მშობელი
ჩვენი მთა და მინდორი,
ჩვენი ტყე და სოფელი.

ქიზა

უკვე დაღამებულია. ოთახში მიმჯღარან სამოცი წლის ბებია მაშო და მისი ხუთი წლის შვილიშვილი, პაწია გოგონა ირემა.

ბებია რალაც კურნალიდან ერთ ლექსს უკითხავს შვილიშვილს.

ლექსი მოუთხრობს იმ ამბავს, რომ სადღაც, ჩვენი დიდი სოციალისტური სამშობლოს ერთ კუთხეში, ცხოვრობს, თურმე, ეგეთივე პაწია გოგონა, როგორც ირემაა. ამ გოგონას გაუგია, რომ უდიდესი კაცი მთელს ქვეყნიერებაზე, საყვარელი ძია სტალინი, თამბაქოს მოსაწევად ჩიბუხს ხმარობს.

გაუგია და ვერ მოუსვენია. უნდა, თურმე, თავისი პაწია ხელებით თამბაქოსათვის ქისა შეუკეროს ამ დიდებულ ძიას.

როგორც არის, მისი ნაფიქრალი განხორციელდა, ქისა შეკერა. ახლა მხოლოდ ვაგზავნა საჭიროა. გოგონაც ლამაზად დაჰკეცს ქისას, ვახვევს თხელ ქალღღმში, შემდეგ ჩადებს პაპიროსის კოლოფში, ზედაც წითელ ძაფს ოთხიკუთხივ შემოუჭერს და ფოსტით აგზავნის მოსკოვს, კრემლში, თან წერილსაც აყოლებს: „დიდო ძია! გიგზავნი თამბაქოსათვის ქისას. თუ გიყვარდე, თან ატარე“.

ირემამ ბებიას წაკითხული გულდასმით მოისმინა და უეცრად შეეკითხა:

— ბებო, რა არის ქისა?

— ქისა?— გაეღიმა ბებოს და დაიწყო, — ქისა, ჩემო კარგო, ერთგვარი პაწია პარკია, რაიმე ქსოვილისაგან შეკერილი, ზოგჯერ უბრალო, ზოგჯერ მოქარგულიც. ჩემ ახლგაზრდობაში ბევრი მინახავს ასეთი. ზოგჯერ ბრჭყიალა მძივებიც ჰქონდათ ასხმული და ქრელი ზონრებიც ზემო პირზე გაყრილი თავის მოსაკრავად.

ხშირად ამ ზონრებს გაფუშფუშებული ქუჩურებიც ჰქონდა გადმოშვებული და თერთონ ქისას კიდევ გვერდებზე დაბოლოში გაშლილი ფორებიც ეკიდა. სხვადასხვა ზომის იყო ეს ქისები და სხვადასხვა მოყვანილობისაც. ზოგი მრგვალი იყო და ჩაბუყნული, ზოგი გრძელი და გაბრტყელებული, ზოგი ოთხკუთხი, ზოგი მარტო ერთ მხარეზე შემორგვალეებული და სულ ასე — ეს გააჩნდა მის გამკეთებელს, მის შემქმერავს, მის გემოვნებასა და უნარს. ასეთ ქისებს წინათ უფრო ოქრო-ვერცხლის ფულებისათვის ხმარობდნენ. ასეთი ქისები უფრო შეძლებულ ხალხს ჰქონდა: თავად-აზნაურობას, კულაკობას, ხუცებს. ღარიბ-ღატაკები კი ორიოდ სპილენძის გროშს თუ როგორმე მოაგროვებდნენ, აძივძივებული ხელით მხოლოდ ხელსახოცის ერთ კუთხეში თუ მოუკრავდნენ თავს, მაგრამ იყო ისეთი ქისებიც, რომლებსაც თამბაქოს ჩასადებად ხმარობდნენ. ასეთი ქისები თითქმის ყველას ჰქონდა. სოფლებში ახლაც შეხვდება კაცი ასეთ ქისებს, განსაკუთრებით იმათ ხელში, ვინაც ყალიონს, ჩიბუხს ეწევა...

ირემამ ბებოს ეს გრძელი განმარტება ქისის შესახებ აგრეთვე გულმოდგინედ მოისმინა და შემდეგ შეეკითხა:

— მაშ იმ გოგონამ ქისა გაუგზავნა ძია სტალინს?

— აქ ასე წერია... — და კიდევ რალაც უნდა ეთქვა ბებიას, მაგრამ უეცრად შეატყო, რომ ირემას თვალები აუციმციმდა, ლოყები წამოუწითლდა და ცოტა ხნით რალაც ფიქარ მიეცა.

მახუცმა ნორჩს დაუტადა. ირემამ მეტი აღარ დააყოვნა და მოკრძალებით შეეკითხა:

— ბებო! ძია სტალინს ხომ უყვარს ბავშვები?

ბებიამ მაშინვე გასცა პასუხი:

— ძალიან. ვინა არ გინახავს ბავშვებში დახატული სტალინი? როგორი მზრუნველობითა და აღერსით დასცქერის მათ!

— როგორ არა, ჩვენთან, საბავშვო ბაღში, მისი დიდი სურათითა დაკიდებული: ხელში ჩემოდენა გოგონა ჰყავს აყვანილი და გოგონა კიდევ ყელზე მოხვევია, — სხაპასხუპით მიუგო ირემამ.

ბებიამ კი მოაყოლა, რომ დიდი სტალინი ზრუნავს ბავშვებზე, მათ ჯანმრთელობაზე, მათ აღზრდაზე, მათ სწავლა-განათლებაზე. მისი მეოხებითაა, რომ მთელს ქვეყნიერებაზე საბჭოთა კავშირის ბავშვებისთანა ბედნიერი ბავშვები არსად არ მოიპოვება...

ირემამ ბებიას გრძლად ნაამბობი უმცრად შეწყვიტა:

- იცი, ბებო, რას ვიხამ?
- რას, გენაცვალოს შენი ბებო?
- რასა და მოსკოვს წავალ.
- მოსკოვს რათა, ჩემო იმედო?
- ძია სტალინი უნდა ვინახულო.
- აი, შენ კი გაიზარდე!

და აღერსით თავზე ხელი გადაუსვა ბებიამ შვილიშვილს. შვილიშვილმა კი აღფრთოვანებულმა წარმოთქვა:

- ოო, რა გაუკვირდება ძიას!
- ბებიას გაელიმა და შეეკითხა:
- კარგია და როდის უნდა წახვიდე?
- ხვალ, — ცქვიტად უპასუხა ირემამ.
- ოო, მაშ ამაზე ხვალ კიდევ

მოვილაპარაკოთ, — აქ ბებიამ საათს დახედა. — მხოლოდ ახლა უკვე შენი ძილის დრო ყოფილა.

ირემა ცოტახანს გაჯიუტდა: რა დროს ძილი იყო, გოგონა მოსკოვს წასვლისათვის ემზადებოდა, თავში კრემლი და ბელადის შეხვედრა უტრიალებდა! მაგრამ ბოლოს მაინც დათანხმდა და ლოჯინში შეწვა თუ არა, მაშინვე დაეძინა.

ბებია კი იქვე ახლო მიჯდა კარგახანს უყურა მშვილად მძინარე საყვარელ არსებას. შემდეგ სათნო ღიმილმა გაუნათებინა დანაოქებული სახე. გაიფიქრა: „სულ იმ ქისის ამბავს კი მოაჰყვა ჩემი შვილიშვილის აღფრთოვანება“.

თავი მოიბრუნა. მაგიდაზე გადაშლილი წიგნი აიღო. ხალხური ლექსების კრებული იყო. ერთგან ბელადისადმი მიძღვნილი ლექსი შეხვდა. ამოიკითხა:

„იციცხლვ დიდხანს, სულ დიდხანს, შენა ხარ ჩვენი ნუგეში!
შენ სახელს დიდი, პატარა ვატარებთ ამ ჩვენს უბეში!“

პირფერი მელა

გამოვიდა მინდვრის პირად,
ჩაირბინა ხევში,
ვერც კაკაბი ინადირა,
ვერც იპოვნა ლემი.

რად წამოდგა ასე გვიან,
რა ზარმაცი გახდა!
უცებ მამალს დეზებინან
თვალი მოჰკრა ბალთან.

აუსრულდა გულის ნატვრა,
მიეპარა სწრაფად,
მაგრამ ბედმა უღალატა:
გამოედო ხაფანგს.

დაიჭირეს კუდამელა
და გაბაწრეს მაგრად,
მამალი კი უღარდელად
დასცინის და ჩაგრავეს.

უთვალთვალეებს, როგორც მცველი,
ჯაჭვით დაბმულ ტუსადს,
ბრაზით წუწკი მტაცებელი
მხოლოდ თვალეებს კუსავს.

ვერ დაივლის ნაცნობ კალას,
მოთარჩულს და ლამაზს...
უცებ მელა შეიცვალა,
გაუცინა მამალს.

მამლაყინწა გათამამდა
და მივიდა ახლოს,
კუდამელა ისე დახვდა,
თითქოს არას ნაღვლობს.

გაუხარდა მისი მოსვლა,
ჩამოაგდო ზავი,
ცდილობს მამალს პატრონად
მოაჩვენოს თავი.

ორი კვირა ბაღში ება,
მერე ჯაჭვი ახსნეს,
გოგი ნაზად ეფერება,
რძეს ყოველდღე ასმევს;

კარგად უვლის პიონერი,
უსუფთავეებს ბინას,
მისი ბეწვი თაფლისფერი
საუცხოოდ ბრწყინავს.

პირფერი და გაიძვერა,
რა სიფრთხილეს ხმარობს:
არც საქათმეს დაეძგერა,
არც შინისკენ ჩქარობს.

გადაუხდის მამლაყინწას
დაცინვას და ქირდვას,
ლამლაპობით გარეთ იწვა
და საქათმეს თხრიდა.

ხშირად ჩუმად გადახედავს
შორს საყვარელ ბეჭობს,
მაგრამ ნალევლს გულში კეტავს
და კატასთან ცელქობს.

პირფერობით მატყუარამ
მოიპოვა ნღობა,
ერთხელ მამალს ჩაუარა
და შეჭფიცა ძმობა.

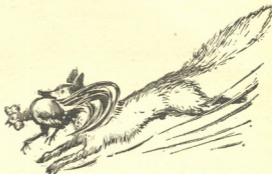
გუშინ დილით ქურდბაცაცამ
გადმოაგდო ტაფა,
ცხელი ხორცი მოიტაცა
და მოკურცხლა სწრაფად.

მოეფარა ღობეს მარდად,
ვერ შეასწრეს თვალი,
ქურდობაში ცამდის მართალ
ფისოს დასდეს ბრალი.

შეაყვარა თავი ყველას,
ყველა იმას აქებს,
მაგრამ ჩუმად კუდამელა
აწყობს შვებნელ საქმეს.

უხარია მსუნაგ მელას,
რომ გათხარა ხერელი,
ვერ ისვენებს, მოუთმენლად
დაღამებას ელის.

ხან ფეხისხმას მიაყურებს,
ხან ნაგაზის ბინას,
უკვე სძინავთ შინაურებს
და ნაგაზსაც სძინავს.

აღარ უცემს გული შიშით,
ხერელში შეძვრა მყისვე,
ის მამალი იგდო პირში
და მოუსვა ტყისკენ.

ნელის სურათი

ნელი ძალიან გახარებული მობრბოდა სკოლიდან. შემოვიდა ეზოში და ბროლია შეეგება, ფეხებზე ელამუნებოდა, კაბაზე ახტებოდა, ისე შეეხალისა, თითქოს დიდხნის უნახავი ჰყოლოდა, მაგრამ ნელის ძაღლისათვის არ ეცალა, პირდაპირ სახლისკენ მიიჩქაროდა. გოგონას ეტყობოდა ჩქარა ევლო, ლოყები სულ წითლად უპრიალებდა.

— დედა, დედიკო! — მიუახლოვდა თუ

არა სახლს, მაშინვე ძახილი მობრბო ნელიმ.

დედამ ჯერ ხმა არ გასცა გოგონას, არ ეცალა, აბრეშუმის ქიებს თუთის ფოთოლს უყრიდა. გრძელი ფუნთუშა თეთრი ქიები გამგულეებული ესეოდნენ ფოთლებს, ხრავდნენ და უცნაური შრიალი ისმოდა.

ნელი ახლა ძახილსაც აღარ დასჯერდა, სკამზე შემდგარ დედას კაბაში ეცა. დედამ იფიქრა მართლა არ ჩამომავდოსო და სიცილით უთხრა:

— კარგი, შეილო, კარგი, ჩამოვალ. შენ ნელი კი არა, ქაჯუნია უნდა გერქვას. რა იყო, გოგო, რა მოგივიდა? დამაცადე ცოტახანს, დავუყური ქიებს ამ ფოთოლს და მერე...

— არა, არა, ჩქარა ჩამოდი!

დედას არ უნდოდა ჩამოსვლა, ქიები ჭამის მაღაზე იყვნენ მოსულნი, მაგრამ როცა ნელიმ საშველი აღარ მისცა, რა უნდა ექნა, ჩამოვიდა.

— ა, გოგო, ჩამოვედი, მითხარი, აბა რა გინდა?

— რა მინდა... რა უნდა მინდოდეს, ფრიადოსანი ვარ. აი ჩემი მოწმობა, რამდენი ფრ-ფრ-ფრრ, — ნელი ჩქარ-ჩქარა იმეორებდა ასოებს და ხელებს ისე შლიდა, თითქოს თვითონაც გაფრენას აპირებდა. სულ მაღლა-მაღლა ხტოდა, გახარებული იყო ძალიან.

— არ გაფრინდე, გოგო!
— რატომაც არ გაფრინდები, ჩემი ნიშნები მეუბნება გაფრინდიო. ერთხელ, ბარტყი რომ დავიჭირე, შენ მითხარი

ცოდვავაო... საწყალს გულიც როგორ უფართქალებდა. მეც შემეცოდა, დავსვი მიწაზე, ეტყობოდა, კარგი ფრენა არ იცოდა, მაგრამ რომ ვუთხარი „ფრ-ფრ“ მეთქი, ისიც გაფრინდა... ჰოდა მე რატომ არ უნდა გავფრინდე!

— შენ ვერ გაფრინდები, იმიტომ რომ...

— გავფრინდები, გავფრინდები, მიცქირე აბა!

— შე მართლა ქაჯუნია, როგორ გაფრინდები? — გაკვირვებით შეეკითხა დედა.

— შენ არ იცი და მე, როგორც ფრიალოსანს, ქობულეთში მაგზავნიან პიონერთა ბანაკში.

ნელიმ თავმომწონედ თქვა ეს სიტყვები.

— ოჰ, შე ეშმაკო, ასეა საქმე!

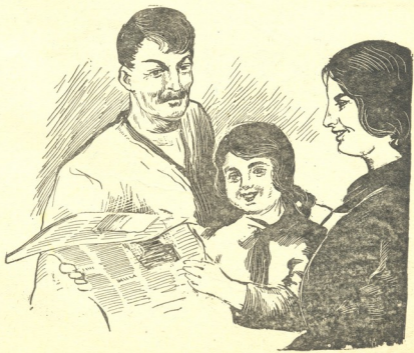
გახარებული დედა თავის მაცოცხლებელ გოგონას გადაეხვია და კოცნა დაუწყო. აბრეშუმის ქიები კინაღამ გადაავიწყდა. ერთ უბანზე, სადაც ფოთოლი ეყარა, გამალებული შრიალი იყო, ხოლო მეორე უბანზე ამ ფოთლების შრიალს

ქიები ჰამის მალაზე მოეყვანა და მალა აწულთ თავებს ისე აქანებდნენ, თითქოს ნორჩ ყლორტებს ნახი სიო არხვესოვანი გახარებული დედა პატარა ბავშვების შეხტა სკამზე და ტუბილი სიმღერით შეუდგა დამშეული ქიების „დაპურებას“.

ნელიმ როცა ყველაფერი გააგებინა დედას, მერე ისევ კარში გავარდა: გულში ჰქონდა ჩაყოლილი, ბროლიას რომ არ გაეთამაშა. ახლა ბროლიას გახარებაც უნდა. მას ეზოში გასვლისთანავე გამოეთამაშა ბროლია, ხან ფეხქვეშ უგორდებოდა, ხან ზევით ახტებოდა. იმდენი ითამაშეს, რომ ნელი და ბროლია ორივე ძალიან დაიღალა. ბროლიამ ქალაღივით თხელი წითელი ენა გადმოაგდო და ქოქინობდა. ნაკლებად აღარც ნელი იყო დაღლილი.

დედა მორჩა ქიებს და ახლა უფრო გულდასმით გაესაუბრა თავის გოგონას, კიდევ გადაკოცნა, მერე ისევ თუთის დასაფურცლავად წავიდა. ნელიც თან წაჰყვა. მოსალამოვდა.

მზე ჯერ კიდევ არ იყო ჩასული. მეაბრეშუმე დედა-შვილი შინისკენ მო-

დიოდა. ნელის დედას თუთის ფოთლე
ბით სავსე ტომარა გავდო მხარზე. შინ რომ
მოვიდნენ, გავიდა ცოტახანი და ნელის
მამაც მოვიდა. იგი იცინოდა, ეტყობოდა,
კარგ ხასიათზე იყო. ნელიმ იმ წამსვე
ფრიადოსნობის მოწმობა გამოაფრიალა,
ხოლო მამამ გაზეთი ამოიღო ჯიბიდან.

— მამა, აი, მე ფრიადოსანი ვარ, პიო-
ნერთა ბანაკშიც მგზავნიან, — ხელში მია-
წოდა ფრიადებით სავსე მოწმობა.

სამაგიეროდ მამამ გაზეთი გადასცა.

გაშალა თუ არა გაზეთი ნელიმ, ერთი
შეხტა, შებზრიალდა, სიხარულით ცას
დაეწია: იქ ნელიმ თავისი სურათი ნახა

დაბეჭდილი. აქამდის დედას უმტკიცებდა
ფრიადოსნობას და ქობულეთის პიონერ-
რთა ბანაკში წასვლას, ახლა კი მათი
ქვეყანა გაიგებს მის ამბავს. ნელი უცემ-
როდა თავის სურათს და არ სჯეროდა,
რომ იგი მისი იყო. დედაც აღტაცებით
უცქეროდა თავის გოგონას სურათს. რა
კარგი ყოფილა ფრიადოსნობა, რომ
ფრიადოსანი არ ყოფილიყო, გაზეთში
მაგის სურათს ვინ გაუშვებდაო, — ლაპა-
რაკობდნენ გახარებული მშობლები. ნელი
ყურებდაცქვეტილი ისმენდა მათ საუ-
ბარს.

ქანო მნელი

პატარა ვარ... გავიზრდები,
გავახარებ დედას,
სამშობლოსაც გავახარებ
კიდევ უფრო მეტად.

პატარა ვარ.. მზრუნველობით
თავს მევლება ყველა,
მადლობა და დღეგრძელობა
ჩვენს საყვარელ ბელადს!

გავიზრდები... მინდა ვიყო,
მინდა ვიყო გულით
ან ტანკისტი, ან მფრინავი,
ანდა მეზღვაური...

პატარა ვარ... მაგრამ მცნობებს
ერთერთ პირველთაგანს:
ფრიადზე და სულ ფრიადზე
ვსწავლობ ყველა საგანს!

ემირი ქარიელი

— ერთი, ორი, ერთი, ორი... — ამაყად გადახის ტარიელი და ფეხებს მედვარად მიატყაპუნებს.

საომრად მიდის ვეებატონი. გაჩორკნილი ხის თოფი გადაუკიდია ზურგზე, ხელში ორკაპიანი ჩხირი უჭირავს, ვითომ რევოლვერია, და ვიღა დაუდგება წინ?!

ტარიელს აუარებელი ჯარი ჰყავს. ეს ჯარი ვერც იმათ სახლში ეტევა, ვერც ეზოში, ვერც ქუჩაში, ვერც მთელ ქალაქში, სხვები ვერ ხედავენ, ის კი ხედავს, ყველას ხედავს, ხელში ქალაქის ღურბინდი უჭირავს და იცქირება.

— აბა, ამხანაგებო, მტრის ტანკა გვიახლოვდება... ცეცხლი ერთად, ცეცხლი! ტრუ, ტუ, ტუ! ტრახ, ტრახ! ბუჰ, ბუჰ! — დიყვირა ტარიელმა და კარებში შემოსულ დიდდას ფეხებში ეძგერა. ბებერი შესტა, ხელში ჯამით წყალი ეჭირა.

— ვაი შენ და შენ თავს! — წამოიძახა გულგახეთქილმა ბებერმა, ჯამი გადმოუყირავდა და ტარიელს წყალი ზედ კინკრიხოზე დაესხა.

— ჰე! ვენაცვალე ჩემს გამჩენს, ეგეც შენ! აღარც ახლა მოისვენებ? — ნიშნი მოუგო შემინებულმა ბებერმა, მაგრამ ტარიელი რა გმირია, თუ ამ უბრალლო რამეს შეუშინდება! მან სწრაფად მოისვა თავზე ხელი, კისერი ჩამოიწმინდა და ხარხარით გავარდა მეორე ოთახში. ბრძოლის ასპარეზი ახლა იქ გადაიტანა. ტახტზე რაც მუთაქები ეწყო, ყველა პანტა-პუნტი

ძირს წამოვიდა... ესენი სულ ზარბაზნებია, ლულები სხვადასხვა მხარეს დაუმიზნა და ყვირის:

— ბუჰ, ბუჰ! ტრახ, ტრახ, ბუჰ!

თან ღელავს ბავშვი, ხან ერთ მუთაქას მივარდება, ხან მეორეს: ტრახ, ტრახ! ბუჰ, ბუჰ, ბუჰ! იბრძვის ტარიელი, ოფლში გაიწურა, ძალა დაადგა ერთგულ მეომარს და კიდეც გაიმარჯვა.

ტარიელმა აჩეჩილი ტანისამოსი გაისწორა, შუბლთან ხელი პიონერულად მიიტანა და ვოროშილოვის სურათთან სერიოზული სახით გაჩერდა.

— ჩვენ გავიმარჯვეთ, ამხანაგო! ვოროშილოვ! მტერს ტანკები დაუუმსხვრიეთ და უკუ ვაქციეთ! — აღდროვანებით წარმოთქვა ტარიელმა და მუთაქებს გადმოხედა. ერთერთი ყველაზე მსხვილი მუთაქა შუაზე გაფაშულიყო და მატყელი ძირს მოზნეულიყო.

— ეხ, ეს კი ვერაფერი ამბავია, ამ ჩემ გმირობას სულ ჩამაშხამებენ, თუ არაფერი არ მოეუხერხე, — გაიფიქრა მან, ნემსი და ძაფი გამოიტანა და დაკერებას შეუდგა. ერთი ორი ნემსი რომ ამოუგდო, ბავშვს დაღლილობის გამო ისეთი ძილი მოერია, რომ ნემსი პატარა თითებში თითქოს გაეყინა, ტარიელმა ასკილივით თრევა დაიწყო და რაკი ძილს ვეღარ გაუძალიანდა, იმავე დაფლეთილ მუთაქაზე მიდო თავი და ხელად ხერინვა ამოუშვა.

მეცა

1

ერთხელ შოთას, გივის, კლავას
ჰქონდათ მეტად დიდი ღაფა.
შოთასმა თქვა: „კარგი ცხენი
არის მეტად საყვარელი,
ამაყი და ძლიერ სწრაფი,
კონტა ძუით, კონტა ფაფრით,
დინჯი, ფრთხილი, გონიერი,
გამგონე და ღონიერი.
რომ გავხდები დიდი კაცი,
წითელ ჯარში წავალ მაშინ,
ლამაზი და შეურცხვენი
მეყოლება კარგი ცხენი.
გამაქროლებს ლურჯა ჩქარი,
მტერს დაუხვდები უშიშარი.
თქვენ რაც გინდათ ისაუბრეთ,
მე კი ცხენი მიყვარს უფრო!

2

გივიმ უთხრა: „შენი ცხენი
არის მეტად მოსაწყენი.

გინდა იყოს ღონიერი,
სწრაფი, ფრთხილი, გონიერი,
გამგონე და უანგარო, —
აბა ავტოს შევადაროთ!
ავტო ბარგსაც მეტსა ზიდავს,
ცხენზე სწრაფიც არის დიდად.
დაქრის ყველგან მოუღლეელი,
არ სჭირდება თივა, ქერი.
მას ვერც ცხენი დაეწევა,
არც ღამით გზა აებნევა,
წინ შუქი აქვს ჩაუშქარალი,
რაა მასთან ცხენის თვალი!
რომ გავხდები დიდი კაცი,
არშიაში წავალ მაშინ,
შევისწავლი ავტოს მართვას,
რა სჯობია ამას, მართლაც!
მიყვარს ავტო ჯავშნოსანი
და მტერს ვუტყვე უშიშარი,
თქვენ რაც გინდა ისაუბრეთ,
მე კი ავტო მიყვარს უფრო!

3

— მე მაოცებს თქვენი ღაფა, —
ეუბნება ბიჭებს კლავა, —
მართლაც არის მოსაწყენი
თქვენი ავტო, თქვენი ცხენი.
რად იწუხებთ ძალად თავსა,
რა სჯობია თვითმფრინავსა?!
აბა ერთი სცადეთ ცხენით,
ხვალ მოსკოვში ჩადით ფრენით,
ანდა ავტო გააჯიბრეთ
თვითმფრინავთან... ცაში იფრენთ?
რა სჯობია: ზიხარ წყნარად,
თბილადა, რბილადა, უწყინარად,
მიბზრიალებს პროპელერი,
წინ არ გხვდება არაფერი,
მიქრი, ხელავ ნისლის რგოლებს,
ცული გზა ვერ დაგაბრკოლებს,
ჩამოყურებ დაბლა ქალაქს,

მეტეხსა და ნარიყალას,
 გზები გვანან ცისარტყელებს
 და მგზავრები ჭიანჭველებს.
 ხან სულ მალლა აიწვევი,
 ძირს არ მოჩანს მთა და ხევი,
 მიბზრიალებს პროპელერი,
 მიქერი სწრაფად... ჰერი... ჰერი...
 როცა დიდი გავიზრდები,
 მეც მფრინავი შევიქნები
 და თუ მტერი მოგვესია, —
 გადმოვახლი ციდან ტყვიას.
 თქვენ რაც გინდა ისაუბროთ,
 თვითმფრინავი მიყვარს უფრო!”

4

ვერ შეთანხმდნენ, იყო დავა,
 უმტკიცებდა შოთა კლავას:
 „მართალია, თვითმფრინავი
 არის სწრაფი, არის მძლავრი,
 შეუძლია ცაში ქროლა
 და მტერთათვის ტყვიის სროლა,
 არ აშინებს ცული გზები,
 მაგრამ ცხენს რომ ჰქონდეს ფრთები,
 თვითმფრინავსაც აჯობებდა
 და ავტოსაც გაასწრებდა.
 როგორ ივლის ცხენი, აბა,
 ავტოზე და ქარზე სწრაფად,
 განა არის მათი ტოლი —
 არც ფრთები აქვს, არც მოტორი!“

5

ვერ შეთანხმდნენ, იყო დავა,
 გაებუტა შოთას კლავა,
 თქვეს: „მაშ ასე გადავწყვიტოთ:
 წავიდეთ და დედას ვკითხოთ“
 მსწრაფლ გაიქცნენ საკითხავად,
 განუმარტეს მათი დავა:
 „ — დედა, ერთი აგვიხსენი,
 გაარჩიე დავა ჩვენი,
 გაგვიგრძელდა სასაუბრო,
 თუ რომელი სჯობნის უფრო:
 თვითმფრინავი მალლა მფრენი,
 მძლვე ავტო თუ კობტა ცხენი?
 მხედარი სჯობს არმიელი,
 თუ მფრინავი ან შოფერი?
 გაარჩიე ჩვენი დავა!“ —
 სთხოვდნენ შოთა, გივი, კლავა.

6

დედამ უთხრა: „მიგდეთ ყური,
 ჩვენი ქვეყნის სამსახური
 შეუძლია კობტა ცხენსაც,
 თვითმფრინავსაც მალლა მფრენსა,
 და თვით ავტოც, რა თქმა უნდა,
 გამოდგება მტერთან მუდამ.
 ეს სამივე თავის დროზე
 საჭიროა საჭიროზე.
 შოთას უნდა, რომ მხედარი
 გახდეს მტკიცე, უშიშარი,
 სულ არ არის დასაწყენი:
 ვთქვათ, ბრძოლაა ხელჩართული,
 მტერს ვეკვეთთ ხმლების ქნევით, —
 აქ არ გვარგებს ტყვიამფრქვევი,
 ამ დროს მხედრის ჯერი დგება,
 მას ვერავინ შეედრება.
 გივიკოს კი უნდა მარტო
 ჯავშნოსანი ავტო მართოს,
 და მფრინავი ჩვენი კლავა

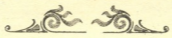

მტერს დაყრის ციდან ლავას.
 მომწონს თქვენი განზრახული:
 გსურთ ქვეყნისთვის სამსახური.
 მხოლოდ შოთა თავის მერანს
 თუ არ გაწრთვინს წესიერად,
 არ მოუვლის, როცა სცივა,
 არ მოუტანს ქერს და თივას,
 არ გასწმენდავს კოხტად, სუფთად, —
 მაშინ ცხენი რაღად უნდა?
 გვახსოვდეს, რომ უანგაროდ
 პირუტყვს უნდა მოვუაროთ.
 ანდა გივი, მით უმეტეს,
 ავტოთი რას გააკეთებს,
 თუ ვერ შესძლებს სწორად, მართლად
 ამ მანქანის მოვლა მართვას
 გაჩერდება ავტო უქმად
 და გახდება ჟანგის ლუქმად.
 მაშ მანქანას უანგაროდ.

ვიცნობდეთ და მოვუაროთ.
 საჭიროა კლავაც ასე
 ეპურობოდეს თვითმფრინავსა.
 მე მგონია, მიხვდით ახლა:
 მთავარია ყველგან ხალხი,
 მანქანა თუ ცხოველთ კრება —
 მას ვერაფერს შეედრება.
 ცხენიც კაცმა გამოზარდა,
 თვითმფრინავიც მან გამართა,
 ავტოც ხალხმა გააკეთა
 და მრავალი მათთან ერთად,
 რომ არ დავრჩეთ ქვეყნის გერად,
 რომ ვიცხოვროთ ბედნიერად,
 რომ მძლედ ვიდგეთ, მამაცურად,
 მტერს დავუხვდეთ ვაჟაკურად.

7
 აქ გადაწყდა თავისთავად
 საში და-მშის დიდი დავა.

პან. კეჭიაშვილი

თბილი

გაზაფხულია. შირაქში მწყემსებს ბი-
 ნები აუყრიათ და საქონელი საიალალოდ
 მთებში მოუღიბათ. თეთრად გადაპენტილი
 ცხვრის ფარები ჟვიღ-ზვილით მიდიან
 შარაგზებზე. პატარა გოგო-ბიჭები გარეთ
 გამოშლილან და ღრიანცვლით მიაკენებენ
 ჯოხის ცხენებს.

აი პატარა ცხენოსნები მიუახლოვდ-
 ნენ ნახიზნარ გორას. ოფლი წურწურით
 ჩამოსდიოდათ. ქანცვილიანი ანზორი
 მისვლისთანავე წამოწვა ყვავილებით აჭრე-
 ლებულ მინდორზე და დალილიმა ღრმად
 დაიწყო სუნთქვა.

გვირილები ნახად არხევდნენ ტანს.
 ფურის-ძუძუ და ია მორცხვად გამოიყუ-
 რებოდნენ ჯაგის ძირებიდან. თამაზმა,

დათიკომ და ვახუშტიმ თავიანთი ცხენე-
 ბი ბეჭურზე მიაყუდეს და ყვავილებს
 კრფა დაუწყეს.

ბიჭები გართული იყვნენ ყვავილების
 კრფაში, რომ მოულოდნელად ღელიდან
 მისუსტებული ქნავილი შემოესმათ. სამიე-
 ეს შიშის ფერმა გადაჰკრა სახეზე, ჯა-
 გებში გაინაზნენ და სუნთქვაშეწყვეტილი
 უსმენდნენ უცნაურ ხმას.

— უეჭველად ჩხიკვი გვატყუებს, იმან
 იცის ასეთი ქნავილი! — წამოიძახა ვახუშ-
 ტიმ და ქვა გაუზუზუნა იქითკენ, საიდანაც
 ხმაურობა ისმოდა. რამდენჯერმე კიდევ
 განმეორდა უფრო მისუსტებული ხმა.
 დათიკოსა და თამაზის შიშით გული
 უფანცქალებდათ. აღფლავებულმა ვახუშ-
 ტიმ ვეღარ მოითმინა...

— რაც იქნება, იქნება, — გაბედულად თქვა და წამოიწია ჯაგებიდან, გულდაგულ მივიდა ღელესთან.

— არიქათ, ბიჭებო, მიშველეთ, რა ვიპოვნე! — ხმამაღლა იწყო ყვირილი ვახუშტიმ.

დათიკო და თამაზი ფიცხლავ გაექანენ ვახუშტისაკენ. ანზორმაც გაიგონა ვახუშტის ყვირილი და მანაც სასწრაფოდ მიირბინა. მისვლისთანავე ღელეში დაგორებული ბატკანი დაინახეს, რბილი ჩლიქები სტკიოდა და ქვებზე სიარული უძნელდებოდა.

ვახუშტიმ ერთი ფეხის დაკვრით ისკუბა ღელეში, ხელში აიყვანა ჩვილი ბატკანი და სიხარულისაგან რამდენ ჯერმე გადაჰკოცნა.

ამოსაყვანად თამაზიც ჩაეშველა. ბიჭების სიხარულს საზღვარი არა ჰქონდა. ბატკანი წამოიყვანეს.

II

სკოლის ეზოში გამოშლილი ოქტომბრელები პეპლებივით ირეოდნენ. ზოგი ბურთს თამაშობდა, ზოგი ჩილიკა ჯოხს... ვინ მოსთვლის, ვინ რას აკეთებდა. ამ აურზაურში ეზოს კარი ვახუშტიმ შეაღო. ხელში პატარა ბატკანი ეჭირა. უკან შემოჰყვენენ დათიკო, თამაზი და ანზორი.

— ბიჭოს, ბიჭოს, ვინ მისცათ ბატკანი? — გაკვირვებით იკითხეს ბავშვებმა.

სკოლის ეზოში გაფანტული ოქტომბრელები თივილ-ხივილით შემოეხვივნენ ვახუშტის, დათიკოს, ანზორსა და თამაზს. მოსვენებას არ აძლევდნენ. ყველას საჩქაროდ უნდოდა გავეღო, ვინ მისცათ ბატკანი. ბავშვების ქრიაშულის გაგონებაზე ოქტომბრელოთა რაზმის ხელმძღვანელიც მოვიდა.

ვინ მოგცათ ბატკანი, ან საიდან მოიყვანეთ, თამაზ? — გაკვირვებული შეეკითხა რაზმის ხელმძღვანელი.

— ბავშვებმა ყველაფერი დაწერილებით უამბებს რაზმის ხელმძღვანელს. ყველა მიხვდა, რომ ბატკანი ცხვრის ფარას ჩამორჩენილია. სიბრალოელით სასევ ბავშვებმა ბიჭი იცის რა არ თქვენ უნდოდოდ დარჩენილ პატარა ბატკანზე.

რაზმის ხელმძღვანელმა ოქტომბრელებს უთხრა: — ბავშვებო, ეს პატარა ბატკანი რაზმის სახელით გავხარდით.

— ძალიან კარგი, ძალიან კარგი! — იძახოდნენ აქეთ-იქიდან გახარებული ბავშვები.

— ამხანაგო ხელმძღვანელო, ობლია დეარქვათ! — გაბრწყინებული სახით წამოიძახა მერიკომ და თან შუბლზე ხელს უსვამდა.

— ობლია დეარქვათ, ობლია! — გაისმა ოქტომბრელების გახარებული შეძახილები.

ქეთევანიც მივიდა ახლოს, ჩამოიძრო თმიდან წითელი ლენტრი და ობლიას ყელზე შეება ამის დანახვაზე ოქტომბრელებმა ტაშის გრიალი ატეხეს. არემარე მხიარულმა ხმებმა მოიკვა.

— სიწყნარე, ბავშვებო, სიწყნარე! — გაისმა რაზმის ხელმძღვანელის ხმა.

ყველანი სმენად გადაიქცნენ. რაზმის სახელით ჩვენს მადლობას ვუცხადებთ ამხანაგებს: ვახუშტის, დათიკოს, თამაზისა და ანზორს...

პატარა ოქტომბრელებმა აღარ დააცალეს სიტყვის გათავება რაზმის ხელმძღვანელს, ატეხეს ტაშის ცემა და ღრიან-ცელი...

საქართო ლენინელები

მაშინ 1924 წელი იყო, ოცდასამი მაისის დღია...

წითელ დედაქალაქ მოსკოვში მშვენიერი დარი იდგა. მზე უხვად აფრთქვევდა სხივებს. ყველაფერი ბრწყინავდა...

ანახდებულად, თითქმის ერთდროულად, ქალაქის სხვადასხვა უბნებში გაისმა პიონერთა საყვირის ხმები...

აი, კრასნაია პრესნია. ნორჩ პიონერებს წითელი ყელსახვევები გაუყეთებიათ, დაწყობილან რაზმებად და რაღაც უჩვეულო ამბის მოლოდინში უჩვეულოდ უბრწყინავთ სახე.

დილის სრულ ათ საათზე საყვირზე დამკვრელმა ერთმა პიონერმა მარჯის მფლოლია დაუქრა. სამმა მედლოემ ჩხირები ათათამაშა და გაისმა პატარებისათვის საყვარელი ბარაბნების ხმები: „ბრახ-ბრახ-ბრახ... ბრახ-ბრახ-ბრახ... ბრახ-ბრახ-ბრახ“...

— ნაბიჯით იარ! — გასძახა პიონერხელმძღვანელმა.

მხიარული ბავშვები დაიძრნენ წინ, წითელი მოედნისაკენ. მიდიან და მიდიან პატარები! თითქოს მიცეკვავენ, თითქოს მიფრინავენ...

ცოტახნის მერე წითელი მოედანიც გამოჩნდა. რამდენი პიონერი შეკრებილია იქ, ნაირფეროვანად გამოწყობილნი! ისევ მიდიან და მიდიან წითელყელსახვევიანები, ახალ-ახალი კოლონები, მიდიან და მიდიან...

პატარები ღელავენ, ვერ ისვენებენ, წამდაუწყუმ კრემლის კედლისაკენ, მაგზოლისაკენ იქიარებიან. „აი, ახლა დაიწყებს, აი ახლა...“ — ფიქრობენ ისინი, და სულ მალე მართლაც გაისმა საზეიმო ალთქმის სიტყვები:

„მე, სსრ კავშირის ნორჩი პიონერი“... ყველა პიონერმა ერთსულოვნად გაიმეორა საზეიმო ალთქმის სიტყვები. წამით სირუმე ჩამოვარდა, მაგრამ, აი, მყუდროება ერთბაშად დაირღვა, — მთელს მოედანზე ავგუუნდა მომხიბლველი „ინტერნაციონალი“, რომელსაც მუსიკის საამური ხმა შეუერთდა.

პიონის დამთავრებისთანავე წითელი მოედნიდან დაიძრნენ პიონერთა კოლონები. რაზმები მწყობრი რიგებით ბრუნდებოდნენ უკან.

ბავშვები გულში კვლავ იმეორებდნენ საზეიმო ალთქმას. მათ უხაროდათ, ძალიან უხაროდათ ის, რომ ნორჩი ლენინელების საპატიო სახელწოდება მიენიქათ. ისინი არ დაივიწყებენ ამას, მულამ ეხსომებათ ლენინის ანდერძი: „სწავლა, სწავლა, სწავლა“.

**

იმ დროს, როდესაც ნორჩმა პიონერებმა საზეიმო ალთქმა დადევს, მოსკოვში მიმდინარებდა ბოლშევიკების პარტიის მეცამეტე ყრილობა. ყრილობაზე მოხსენებას აკეთებდა ხალხთა საყვარელი მასწავლებელი, ლენინის საუეთესო მეგობარი — ამხანაგი სტალინი. დიდმა ბეულადმა მაშინ თქვა:

— „არ შეიძლება არ ვახსენოთ ახალი ორგანიზაცია, რომელმაც გუშინ ჩვენთან, ლენინის მაგზოლენ წინ მოახდინა დემონსტრაცია, ორგანიზაცია პიონერებისა, რომელთა რიცხვი გასული წლის ივნისისათვის, ჩვენი სტატისტიკის გამოანგარიშებით (რომელიც, როგორც, უკვე ვამბობდი, რამდენიმედ მოიკოქლებს), იყო 75 ათასი, მიმდინარე წლის აპრილისათვის კი — 161 ათასზე მეტი“.

მაგრამ, ბავშვებო, ახლა სულ სხვა სურათია, სხვა სურათი: მთელს საბჭოთა კავშირში 13 მილიონი პიონერია. რა განსხვავებაა, რა მძლავრი არმია ეს!

მობურთადი

მე-58 სკოლის ფრიადოსანს ელიკო მენაბდე

კობტა წიგნი მოწიწებით
 ელიმ ღიღინს ფურცლა, ფურცლა,
 გადიკითხა... ნახატებით
 გაახარა ცელქი ნუცა.

რა არ ნახეს: დათვი, ჩიტნი,
 ზღვაზე გემი, ტყე და მელა...
 ერთ აღგილას წაიკითხეს
 ვილაც „გეო ცრუპენტელა“.

მოაგონდა წამსვე გეო,
 იხარხარა ნუცამ მეტად...
 — ეს წაბლა და ეს ქოჩორა
 ვინ დახატა, ელი, ნეტა?

ხედავს ნუცა ფრთაქრელ ჩიტებს,
 ქლურტულეებენ ერთად ყველა,
 ქრელ პეპლები დასაჭერად
 თითქოს ელის მისდევს ველად.

აჰა, კიდეც ნაკადული,
 მოჩუხჩუხე, მორაკრაკე,
 გაღმა მთები, ძირს კი ჭალა
 და ბაღები ჭალას აქეთ.

ისვენებს და ელი ისევ
 მაგიდაზე წიგნებს გაშლის,
 წერს, თან ლექსებს იხეპირებს
 ბეჯითი და კარგი ბავშვი.

დავალემა მზად აქვს ელის,
 სიხარულით გული უთრთის...
 (ფრიადოსანს ისიც შვენი
 მარჯვედ გაჰკრას ახლა ბურთი).

— ნუცა, გეო, კოტე, ზურა!—
 დაუძახა ელიმ ბავშვებს...
 — ბურთი, ბურთი, აჰა, ბურთი!—
 ბურთს ჰაერში ათამაშებს.

— მოდით ჩემთან, აქეთ, ჩქარა...
 ვინც გაიტანს ბურთში ლელოს,
 ჩვენს შორის ხომ ის იქნება
 მობურთალი სასახელო!

იბურთავეს, გაიხარეს
 და ნორჩების ფეთქავს გული,
 ამღერებულ ბავშვთა წრეში
 დარჩა ყველა მხიარული.

მშენ

ოი, ჩემო მშენო,
ნათელს რომ გვფენ ციდან,
სად იყავი ადრე,
როცა ბედი მცდილა?

როს ბავშვისთვის ლხენა
უცხო იყო, ძვირი,
როს ფეხდაფეხ მღვედა,
ვარაში და კირი;

როს უღონოს, უძლურს
მე ვმარბავდი მამას,
როს საფლავიც მისი
წამილვკა წყალმა;

როს ვთელავდი ტანჯვით
ჩემთვის უცნობ შარებს,
შევეურებდი რილით
პანის უცხო კარებს;

როს დავძრწოდი მარტო
მთელი ქვეყნის წყევით,
როცა უმაწვილს ადრევე
დამერთვილა წლები?!

ოი, ჩემო მშენო,
ნათელს რომ გვფენ ციდან,
სად იყავი ადრე,
როცა ბედი მცდილა?

ბელორუსულიდან თარგმნა იანა ზანაძე

ჩ. ხანანელი

მსუნაგი მელა

ტყეში ცხოვრობდა ერთი მსუნაგი მელა. მისი ძალიან ეშინოდათ წვრილფეხა ცხოველებს. არც ფრინველებს აკლებდა ხელს. დამფრთხალი ფრინველები და წვრილფეხა ცხოველები ტყიდან სხვაგან გადაბარგდნენ და მელიასაც შემოეღია საწუწკარი. ისე გახდა მელა შიმშილისაგან, ცხვირში სინათლე გაუდიოდა,

გვერდები ერთმანეთზე მიჰკროდა, ტყეში საჭმელს ვეღარ შოულობდა, შიმშილით უნდა მომკვდარიყო.

ერთ დღეს მელიამ მოიკრიბა ძაღლი და გავიდა ტყიდან. ბევრი ხეტიალისა და წანწალის შემდეგ ერთ ბაღს მიაგნო. ბაღი ისე მკიდროდ იყო შემოღობილი, რომ წყალიც კი არ გავიდოდა.

შალიდან ნაირნაირი საკბილოს სუნი გამო-
დობდა; მელიას ეს სუნი მეტად ახელე-
ბდა, მშიერს პირზე ნერწყვი აღებოდა
საამოური სუნის ყნოსვით.

იტრიალა, იწრიალა, იძენი უარა ბა-
ლის ღობეს, რომ სანამ ერთი პატარა
ზვრელი არ იპოვა, არ მოეშვა. პატარა
ზვრელში ღიდი ვაივავლახით შეჰყრა თა-
ვი და ბაღში შეძვრა. მაშინ მელიამ თავი-
სუფლად ამოისუნთქა.

გაიხედ-გამოიხედა, ნახა ბლომდაა სა-
წუწკარი, იფიქრა: სად უნდა მოვეწყო,
თუ არა აქაო! დაიმალა ბალის ბოლოს
ერთ კუნჭულში, ღლისით არ ჩნდებოდა,
მაგრამ როდესაც დაღამდებოდა, გამო-
ძვრებოდა თავის კუნჭულიდან, დაავლე-
ბდა პირს ხან ინდაურს, ხან ბატს, ხან
იხეს და ქათამს, ხან სხვა რამეს, რაც კი
მოეწონებოდა, წათრევდა თავის კუნჭულ-
ში და მეორე საღამომდის გემრიელად
შეექცეოდა. ისე გასუქდა, რომ თავის
საკუთარ კანში აღარ ეტეოდა, კვერცხს
დაემსგავსა, ისე დამრგვალდა, ძლივსა
დადიოდა.

როდესაც მეტი გასუქება აღარ იყო
საქირო, ტყეში დაბრუნება გადაწყვიტა,
მაგრამ დახეთ უბედურებას: რომელ
ზვრელშიაც შემოძვრა გაძვალტყავებუ-
ლი, იმავე ზვრელში ველარ გაძვრა, გზა
კი არსად იყო.

ბევრი იწვალა მელიამ, ბევრი ეძება
გასასვლელი, მაგრამ ვერსად მიაგნო და
გაჯავრებული, დაღონებული, დაქანცუ-
ლი ელაპარაკებოდა თავისთავს: „რა ვქნა
აღარ ვიცი, რა გზას დავადგე... ასე კარ-
გად გასუქებული და მშვენიერი მე ჯერ
არასოდეს არ ვყოფილვარ, გულით მინ-
და ტყეში გასეირნება, თავისუფლად გა-

ვლა, ერთი ჩემიანებმაც დამინახონ ასე
გასუქებული, გულზე გასკდებიან...“
რით, იტყვიან, სად გასუქდა ასეო; მე კი
არავის ვავუმხელ, ერთი არხეინად ვავი-
ვლი, მხოლოდ ერთხელ შევახედო ჩემი-
ანებს, როგორა ვარ გალაღებული... მერე
ისევ დაეუბრუნდები ამ ბაღს, უკეთესად
საღლა მოვეწყობი!“ მეორე საღამოს მე-
ლიამ ერთაც შემოუარა ბალის ბოლოს,
გულდასმით დაათვალიერა უკანასკნე-
ლად, იქნებ სადმე ზვრელი გამოეძებნო
და გაეძვრეო, მაგრამ საბოლოოდ დარ-
წმუნდა, რომ ზვრელი არსად იყო.

ბოლოს გადაწყვიტა აღარ ექამა, რი-
თაც თავს დაიმკლევებდა და ბაღიდან იმ
ზვრელით გაძვრებოდა, რომლითაც შე-
ძვრა.

მელია შეუდგა მარხულობას, გულდა-
წყვეტილი მისწერებოდა მსუქანსა და გემ-
რიელ სხვადასხვა ფრინველებს, რომ ვე-
ლარ ახრამუნებდა თავისებურად, მაგრამ
რას იზამდა, მეტი გზა არ ჰქონდა, ტყეც
მოენატრა, თან შიშიც ჰქონდა, ამოდენა
ფრინველის შექმისათვის არავინ დამიჭი-
როსო. მანამდის იმარხულა მელიამ, სანამ
ისევ ისე არ გახდა, როგორც ბაღში შე-
მოსვლამდის იყო.

როდესაც მელიამ მოსინჯა, რომ თავის-
უფლად გაძვრებოდა ზვრელში, გამოძვრა
და ტყისკენ გასწია.

გზაში თავისთავს ელაპარაკებოდა:
„როგორი მკლევ შევედი ბაღში, სანამ
ისევ არ დავიმკლევე თავი, მანამდის არა-
ფერი მეშველა, ვერ გამოვედი. რად მინ-
დოდა ასეთი გასუქება, თუ იქვე დავტო-
ვებდი და ვერ გამოვიტანდი?“

და გაძვალტყავებული მელია ისევ
ტყეში დაბინავდა.

ჩვენი თვითმფრინავები

ე ხაჩასი

დინ, დენ,
დილი-დენ!
ღამეა, თუ
ისევ დღე?
ეს რა მოხდა,
ნეტაუ, რა,
რამ დაფარა
შავად ცა?

დინ, დონ,
დილი-დონ!
უპასუხებს
სწირიღონ:
—ეს, ცაში რომ
დაქრიან,
თვითმფრინავთა
რახშია.

თარგ. შ. ა.

